

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

21. De secundis nuptiis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

de R. I. in 6. & licet c. 4. h. t. dicatur dotem vel dotalitium repeti posse, non tamen per dotalitium intelligi debent parapherna, sed vel donatio propter nuptias, vel sponsalitia largitas, vel alia bona ex pactis dotalibus, secluso adulterio, uxori debita.

TITULUS XXI.

De secundis nuptiis.

Q. 1. Num licita & honesta sint nuptia secunda, tertia, quarta? Resp. 1. Aff. est Catholica veritas, antiquissimâ & universali Ecclesiæ consuetudine confirmata, esse licitas nuptias secundas; & patet ex illo Apost. 1. Corinth. 7. v. 39. 1. Tim. 5. c. fin. caus. 31. q. 1. & can. 1. ead. caus. & q. Ratio; quia ex præcedentibus nuptiis nullum obstat impedimentum, quod minùs semper ad ulteriores procedi possit.

Resp. 2. Sunt etiam honesta, cum nonnisi quod honestum est, ab Ecclesia possit approbari. Quòd negentur nuptiis secundis benedictiones, non est ideo, quasi inhonestæ sint, sed una ex causis est, quòd in iis deficiat perfecta significatio Sacramenti; & quia alias quoque benedictiones Ecclesia non repetit, uti Virginum, Ecclesiarum, altarium.

Q. 2. Quæ pœna viduis ante annum luctûs elapsum nubentibus de jure Civili statuta. & num
ea

ea pariter teneat de Jure Canonico? Resp. Statuitur de jure Civ. infamia, ipso facto re-
 renda tam ab ipsa, quàm à viro eam ducere.
*1. C. de secund. nupt. L. 11. ff. de his, qui in
 fam. L. 15. C. ex quibus caus. infam. irrog. Nov.
 c. 22.* idque ad tollendam sanguinis turbationem
 per secundum matrimonium, & patris incen-
 dinem.

Resp. ad 2. Leges Civ. statuentes infamiam
 sunt correctæ à Jure Can. *c. 4. h. t.* ubi ita dicitur:
*illa quæstione, qua quæsitum est, an mulier
 sine infamia nubere intra tempus luctus per legem
 definitum; respondemus, quòd, cum Apostolus
 cat, mulier viro suo mortuo soluta est à legem
 sui, in Domino nubat, cui voluerit, per
 & auctoritatem Apostoli ejus infamia delat.*
 Unde sequitur in utroque foro non esse
 infames mulieres illas intra annum luctus
 cunda vota transeantes: quod idem *c. 4. h. t.*
 confirmatur.

Q. 3. Quotuplicis generis & qua pena
 statuta sint secundo nubentibus? Resp. ad 1.
 plicis generis; quædam præcisè in odium
 darum nuptiarum, & punitionem præ-
 transitus ad alteras nuptias tendunt; aliæ
 ciunt primariò favorem liberorum ex prioribus
 trimonio susceptorum, etiamsi post annum
 ctus secundæ nuptiæ ineantur, & cessant
 existentibus liberis, vel his ante parentem
 bum mortuis. *L. 3. §. 1. C. h. t.*

Resp. ad 2. Pœna in odium secundarum nuptiarum sunt seqq. 1. Infamia, ut dictum. 2. Uxor viro posteriori, titulo dotis vel ultimæ voluntatis ultra tertiam bonorum suorum partem dare vel relinquere non potest. *L. 1. C. h. t.* etiamsi nulli extent liberi. 3. Fit incapax cujuscunque hæreditatis, legati &c. à quoquam alio, quàm viro consequendi, ut nullum in talibus acquirat dominium, sed omnia vel hæreditibus scriptis, vel cohæredibus ab intestato venientibus sint applicanda. *L. 1. C. cit. 4.* Non succedit consanguineis ultra tertium gradum, adeoque nec fratris filio, utpote cui de Jure Civili in quarto gradu conjuncta est. *L. 1. cit.* Pœnæ hæ viros binubos etiam intra annum luctus non tenent, cum non sit eadem ratio in dicto casu viros inter & fœminas. *Pœna primario in favorem liberorum sunt serè seqq.* 1. Uxor (idem dicendum de marito ob rationis paritatem, & *L. 5. §. 1. ff. h. t.*) quocunque tempore ad secunda vota transeat, amittit dominium omnium eorum, quæ mortui mariti liberalitate, ultimæque ejus dispositione accepit, eorumque tantum usumfr. retinet, proprietate liberis prioris matrimonii reservata. *L. 3. §. 6. ff. I. C. h. t.* 2. Mulier, vel vir, novo conjugii sive inter vivos sive ultima voluntate plus relinquere non potest, quàm uni ex liberis prioris matrimonii, & si divisio facta est inæqualis inter liberos, non plus conferre viro potest, quàm illi ex liberis, qui minimum accepit.

cepit. *L. 6. cit. & L. 10. pr. C. h. t.* 3. *Auth. Sacramentum*
 liberorum tutelam. *L. 2. & Auth. Sacramentum*
C. quando. mul. off. Tut. Nec eam recuperat
 vo marito mortuo, ut communiter AA. *de*
de curatela dicendum. L. 31. §. 14. ff. de
edict. 4. Pupilli post secundas nuptias
 tre licet aliis eidem liberorum educatio
 maximè competat, separandi, & apud
 personam educandi sunt. *L. 1. C. ubi pupilli*
deb. & Nov. 22. c. 38. 5. Vidua secundo
 amittit privilegia honoris & immunitatis
 mariti. *L. 13. C. de dignit. &c.*

Q. 4. Num pœna prædicta sint à Juri Canonico
sublata? Resp. 1. Quoad utrumque foro
 latae sunt cum infamia pœnæ aliæ præcipue
 ob præproperam reiterationem matrimonii
 annum luctus statuta. Ratio; quia ideo
 pœna infamiae, quod ob Apostoli permittit
 & Ecclesiae approbationem vacent culpa
 nuptiæ, & matrimonia debeant esse libera
 tari insuper periculum incontinentiæ, æquum
 ratio non tantum probat, infamiam, sed &
 pœnas sublata. ergo.

Resp. 2. Cæteræ pœnæ primariò ob foro
 liberorum statuta pro utroque foro in foro
 bore persistant. Ratio; quia Legibus has
 nas inducentibus nullo textu Juris Canonici
 rogatum est, neque derogandum suavit
 tionabilis causa.

Resp. 3. Ex *Nov. 22. c. 43. & seqq. & Auth.*
relictum. C. de indict. viduit. ubi correctum

Jus Civile antiquum L. 2. C. de indict. viduit. liquet, posse conjugem conjugi ita legare, *Lego tibi mille, si non amplius nupseris*, eo quod nullam hæc dispositio pœnam contineat, sed conditionem honestam, licitam, & validam adeoque observandam. Illa tamen conditio habetur pro non adjecta, si Titius Cajæ nunquam adhuc nuptæ leget mille, si non nupsit. L. 22. & 72. §. 5. ff. de condit. & demonstrat.

Q. 5. Utrum pœna transeunti ad secundas nuptias statuta incurrantur à vidua fornicante?
 Resp. Si intra annum luctûs fornicetur, incidit in omnes pœnas Jure Civ. statutas secundò nubentibus tempore luctûs; cæteras autem favore filiorum inductas, si post annum luctûs fornicetur. Nov. 39. c. 2. §. 1. ubi: *non enim aliquid amplius habebit castitate luxuria*. Neque hæc pœnæ per Jus Can. correctæ sunt; sed neque pœnæ prædictæ locum habent in conscientia ante omnem judicis sententiam, ut vidua intra annum luctûs fornicata nullâ expectatâ sententiâ restituere teneatur, quidquid à marito accepit. Ratio; quia esto ipso jure privetur bonis, cum tamen hæc privatio statuatur in delicti pœnam, necessariò requiritur sententia criminis declaratoria. Porrò extendi dictas pœnas ad viduum tempore luctûs fornicantem, tenet Palao cum plurib. Ratio; quia pœnæ memoratæ v. g. restitutio bonorum facienda liberis sancita est in satisfactionem injuriæ conjugii defun-

fun-

functo per fornicationem illata; quæ ratio
in viro quàm muliere fornicante tenet.

*Q. 6. Quomodo constare debeat de obitu
jugis, ut liceat ad secunda vota transire?*
Certitudo moralis requiritur, siue quis
priâ, siue autoritate judicis velit contra
re secundas nuptias. *cap. 2. h. t. c. 19. de
sal.* Ratio; quia novi matrimonii contractus
cedit in præjudicium prioris conjugis, si
superstes est, qui proinde jure suo in casu de
bio spoliari non debet. Habetur autem
certitudo non præcisè per famam, utpote
tam ab incerto authore & sæpe fallaci, nisi
mul concurrant alia adminicula, præsump-
tiones, & conjecturæ vehementes: quæ tam
fama etiam adminiculata probari debet
per testes duos omni exceptione majores. *de
habetur certitudo moralis per testimonium
præcisè & secundùm se, nisi aliæ concurrant
circumstantiæ, aut major probatio haberi
possit. Itaque habetur per attestationem
Magistratus vel Civilis, vel Militaris, vel Ecclesi-
ci, Parochi, Notarii publici, duorum testium
de visu &c.*

*Q. 7. Quidsi stante dubio de morte prioris
jugis secundum matrimonium fuerit contractum
an uti licebit matrimonio, vel illud est dissolutum?*
Resp. ad I. Qui stante dubio, adeoque
transit ad secundas nuptias (idem est de
qui b. f. iniit matrimonium, & deinde
re incipit de morte prioris conjugis) per
noa

non potest debitum; quia nemo potest uti re,
de quâ dubitat, an sit sua. Tenetur tamen red-
dere debitum alteri in b. f. constituto; quia is Ju-
re suo privari non debet absque culpâ suâ ob al-
terius f. m. c. 6. *de eo, qui cogn.*

Resp. ad 2. Matrimonium secundum contra-
ctum cum tali dubio *ex parte unius* non statim est
dissolvendum. *c. 2. h. t.* neque etiam dum con-
tractum est cum dubio *ex parte utriusque*; quia
etiam in hoc casu pro possessione & valore
matrimonii standum, quamdiu non constat de
contrario, tametsi possessio illa contrahentium
Juris utendi matrimonio sit infructuosa. Si
tamen conjux secundas nuptias b. f. & fortè
etiam Judicio Ecclesiæ iniisset, & ex secundo
viro suscepisset liberos, mallétque cum eo re-
manere, reduce viro priore, remanere cum se-
cundo non potest, sed conjugaliter debet con-
vivere primo. *c. 1. caus. 34. q. 2. c. 2. ibid. &*
c. 2. h. t. & patet, quia secundum matrimonium
nullum fuit.

*Q. 8. Quid sit benedictio nuptiarum, & num
adhibenda secundis nuptiis? Resp. 1.* Nomine *Be-
nedictionis* hic veniunt preces & ceremoniæ ex
præscripto Ecclesiæ adhiberi solitæ in solennitate
nuptiarum. *can. 1. caus. 30. q. 5.* quæ tum ad ma-
jorem Sacramenti honorem, tum ad impetran-
dam Neo-Sponsis gratiam adhibentur. Videatur
de his *Trid. Sess. 24. de Sac. matrim. can. 11. &*
Sess. 24. c. 1. §. præter. de reform. matrim.

Resp. 2. Ex præcepto adhiberi debet benedictio

in primis nuptiis *can. 3. & 5. caus. 30. q. 1.*
Trid. cit. quod tamen præceptum secluso
 tempore non obligat sub mortali, quia non est
 gravi materia.

Resp. 3. In secundis nuptiis adhiberi benedictio
 non debet, quantum est de *Jure communi*,
 uterque, vel alteruter in priori matrimonio be-
 nedictionem suscepit, secus si neuter eam ac-
 cepit. *c. vir autem. 3. h. t.* ita dicitur: *Vir autem
 vel mulier ad bigamiam transiens non debet be-
 nytero benedici.* cum ergo loquatur textus
 Ætively, *vir vel mulier*, si alteruter benedictionem
 accepit in primo conjugio, ejus iteratio,
*jure communi, prohibetur: dico, spectat ad Jure
 Communi; quia consuetudine benedictio Sacra-
 talis in pluribus Diocesibus secundis nuptiis be-
 neditur, quoties ea uni, maximè sponse, et
 aliquibus etiam sponso, in primis nuptiis non
 impensa, eaque solum omittitur, quantum
 ab utroque jam antè recepta.*

Pirh. h. t. n. 17.

O. A. M. D. G.

Finis IV. Libri.

